

NARVIK
KOMMUNE

Plan og byggesak
AVD

Saksframlegg

Arkivsak: 14/1258
Dokumentnr: 25
Arkivkode: K2 - K54
Saksbeh: Kristoffersen, Cathrine

Saksnummer	Utvalg/komite	Møtedato
031/17	Komite for plan og næring	09.11.2017
126/17	Bystyret	23.11.2017

Uttalelse til høring av revisjonsdokument for Skjomenreguleringen i Narvik kommune

Jeg viser til merknadene og vil foreslå følgende

Høringsuttalelsen til revisjonsdokument for Skjomenreguleringen fra Bystyret kommune blir oversendt Norges vassdrag- og energidirektorat slik den fremkommer i saksframlegget .

Møtebehandling fra Komite for plan og næring 09.11.2017

PLAN - behandling:

Saksordfører: Stefan Bye

Per Henrik Mørk, SV fremmet følgende forslag:

Tilleggsforslag side 2

Nytt pkt etter avsnittet "5. juli 2016 mottok Narvik kommune svar på søknad om økonomisk bistand ifm. revisjon av konsesjonsvilkår for Skjomenvassdragene i Narvik kommune fra Statkraft. Søknaden ble avlått."

Tillegg:

"8. desember 2016 stadfestet Narvik bystyre det forrige bystyrets vedtak: "Narvik kommune krever at det innføres et krav om minstevannsføring (mvf) for Skjomenvassdragene. Kravet om minstevannføring inngår som en del av høringen til interessenter i kommunen."

Tilleggsforslag side 4

Etter "For å finne et vannføringsregime som kan ivareta alle biologiske aspekt ved laks- og sjøørretbestanden til Skjoma, slik at den nåværende bestanden kan bli en sunn bestand trengs det mer vann."

Tillegg:

"Narvik kommune krever derfor at det innføres minstevannsføring for Skjoma."

Høyre tok forbehold om å komme tilbake til realitetsbehandling av saken i bystyret.

Votering:

Per Henrik Mørks forslag - enstemmig vedtatt

Rådmannens forslag - enstemmig vedtatt

PLAN-031/17 vedtak:

Høringsuttalelsen til revisjonsdokument for Skjomenreguleringen fra Narvik bystyret blir oversendt Norges vassdrag- og energidirektorat slik den fremkommer i saksfremlegget .

Tilleggsforslag side 2

Nytt pkt etter avsnittet "5. juli 2016 mottok Narvik kommune svar på søknad om økonomisk bistand ifm. revisjon av konsesjonsvilkår for Skjomenvassdragene i Narvik kommune fra Statkraft. Søknaden ble avlått."

Tillegg:

"8. desember 2016 stadfestet Narvik bystyre det forrige bystyrets vedtak: "Narvik kommune krever at det innføres et krav om minstevannsføring (mvf) for Skjomenvassdragene. Kravet om minstevannsføring inngår som en del av høringen til interessenter i kommunen."

Tilleggsforslag side 4

Etter "For å finne et vannføringsregime som kan ivareta alle biologiske aspekt ved laks- og sjøørretbestanden til Skjoma, slik at den nåværende bestanden kan bli en sunn bestand trengs det mer vann."

Tillegg:

"Narvik kommune krever derfor at det innføres minstevannsføring for Skjoma."

Møtebehandling fra Bystyret 23.11.2017

BYST - behandling:

Votering:

Komiteens innstilling enstemmig vedtatt.

BYST-126/17 vedtak:

Høringsuttalelsen til revisjonsdokument for Skjomenreguleringen fra Narvik bystyret blir oversendt Norges vassdrag- og energidirektorat slik den fremkommer i saksfremlegget .

Tilleggsforslag side 2

Nytt pkt etter avsnittet "5. juli 2016 mottok Narvik kommune svar på søknad om økonomisk bistand ifm. revisjon av konsesjonsvilkår for Skjomenvassdragene i Narvik kommune fra Statkraft. Søknaden ble avlått."

Tillegg:

"8. desember 2016 stadfestet Narvik bystyre det forrige bystyrets vedtak: "Narvik kommune krever at det innføres et krav om minstevannsføring (mvf) for Skjomenvassdragene. Kravet om

minstevannføring inngår som en del av høringen til interessenter i kommunen."

Tilleggsforslag side 4

Etter "For å finne et vannføringsregime som kan ivareta alle biologiske aspekt ved laks- og sjøørretbestanden til Skjoma, slik at den nåværende bestanden kan bli en sunn bestand trengs det mer vann."

Tillegg:

"Narvik kommune krever derfor at det innføres minstevannsføring for Skjoma."

Rådmannen i Narvik, 2. november 2017

Lars Norman Andersen

Saken oversendes Komite for plan og næring for behandling.

Ordføreren i Narvik, 2. november 2017

Rune Edvardsen

SAKSUTREDNING :

Innledning.

Rådmannen viser til høringsbrev av 01.03.2017 fra NVE og til revisjonsdokument utarbeidet av konsesjonæren Statkraft Energi AS der krav fra Narvik kommune, Skjomen bygdeutvalg, Naturvernforbundet i Narvik Jeger- og Fiskeforening er kommentert. Fristen for å komme med merknader var 9. juni 2017. Narvik kommune har fått utsatt frist til november 2017. Saksfremlegget er bygd opp på følgende måte: først følger en oversikt over saksgangen frem til dags dato, deretter følger rådmannens forslag til høringsuttalelse til revisjonsdokumentet.

Faktadel.

Oversikt saksgang

24. april 2014 vedtok Bystyret i Narvik kommune at Narvik kommune skulle fremme krav om åpning av revisjon av Skjomenvassdraget i 2019. Samtidig vedtok Bystyret at det skulle kreves prioritet 1.1 i første planperiode til vannforskriften (2015-2021) i motsetning til lavere prioritet (1.2) slik det fremstår i rapport utgitt av NVE og Miljødirektoratet september 2013.

12. juni 2014 oversendte Narvik kommune krav til NVE om åpning av vilkårsrevisjon av Skjomnevasdraget. Etter oppfordring fra Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) sammenstilte Narvik kommune alle kravstillerne før oversendelse til NVE. De andre kravstillerne var Skjomen bygdelag, Naturvernforbundet i Narvik og Narvik- og omegn jeger og Fiskeforening .

16. mars 2015 oversendte NVE kravet fra Narvik kommune til regulanten Statkraft der de ba om kommentar til kravet.

7. januar 2016 vedtok Norges vassdrags- og energidirektorat at det skal gjennomføres en vilkårsrevisjon i medhold av vassdragsreguleringsloven Statsregulering av Skjomenvassdragene m.v.

(Kgl. res. av 01-08-1969).

13. juni 2016 oversendte Narvik kommune søknad om økonomisk bistand til Statkraft i forbindelse med utgifter til juridisk og teknisk ekstern innkjøpte tjenester i forbindelse med vedtak om revisjon av konsesjonsvilkårene for Skjomenvassdragene i Narvik kommune.

5. juli 2016 mottok Narvik kommune svar på søknad om økonomisk bistand ifm. revisjon av konsesjonsvilkår for Skjomenvassdragene i Narvik kommune fra Statkraft. Søknaden ble avslått.

1. mars 2017 oversendte NVE revisjonsdokumentet ut på høring med høringsfrist 9. juni 2017. Narvik kommune har fått utsatt frist til november 2017.

9. mai 2017 oversendte LVK (Landssammenslutninga for vassdragskommunar) på vegne av Narvik kommune nytt krav til NVE om økonomisk bistand i forbindelse med revisjonen. Dette ble avslått av NVE.

31. mai 2017 holdt Narvik kommune folkemøte i Skjomen.

10. juli 2017 mottok Narvik kommune avslag fra NVE: Vedtak om avslag av forhåndstilsagn om dekning av utgifter - revisjon av Skjomenreguleringen.

Rådmannens høringsuttalelse til revisjonsdokumentet

I kravbrevet til åpning av vilkårsrevisjon fra Narvik kommune ble det fremsatt 11 krav utarbeidet av Skjomen bygdeutvalg. Disse ble oversendt til Statkraft som utgangspunkt for krav stilt i vilkårsrevisjonen. Dette er i henhold til veiledere fra NVE der fremgangsprosedyre for en vilkårsrevisjon er at kravene stilt i kravbrevet danner utgangspunkt for vilkårsrevisjonen.

Det ble stilt 11 krav i kravdokumentet hvorav de fem første omhandlet manøvreringsreglementet:

1. Minstevannføring sommer og vinter, i kombinasjon med blokkbasert vannføring tilpasset de krav laksen stiller til vannet og mengder i de ulike livsstadiene fra egg til smolt, samt som voksen fisk.
2. Vannføring som ivaretar og hindrer ytterlig forringelse av naturverdier og biologisk mangfold i hele vassdraget, fra fjord til høyfjell.
3. Økt vannføring for å bevare det unike brakkvannsdeltaet i utløpet av Skjoma.
4. Habitattiltak, i kombinasjon med økt vannføring.
5. Utvidelse av lakseførende strekning, i kombinasjon med økt vannføring; øker produksjonskapasiteten av smolt og erstatter tapt areal i dagens anadrome del.

Andre krav:

6. Holde åpent til enhver tid de deler av elveløpet som utgjør flaskehalsen i en flomsituasjon. Det være seg sideløp, eller andre kritiske deler av alveløpet.
7. Bygge og drive klekkeri, hvis det viser seg i fremtiden nødvendig med utsett av rogn, yngel og smolt for å ivareta rekrutteringen til laks- og sjøørretstammen.
8. Sørge for at området ved utløp kraftstasjon i Lappvika stenges av for fiske. Hvis ikke fysisk mulig, koste utgifter til oppsyn av overholdelse av fiskeforbud, gitt i egen forskrift.
9. Være med på finansiering av utbedring og oppgradering av fylkesvei inn til Skjomen, da Statkrafts aktiviteter i forbindelse med drift og vedlikehold av Kraftanlegg medfører og har økt slitasje på veilegemet.
10. Sørge for vannmålinger og temperaturmålinger i vassdraget.
11. Bidra i fremtidig utbygginger og oppgradering av annen nødvendig infrastruktur til bygdesamfunnet i Skjomen, det være seg tele, data eller annet.

I revisjonsdokumentet til Statkraft gir regulanten svar til de elleve punktene som er gitt i kravdokumentet. Statkraft besvarer kommunens krav og vurderer behovet for innføring av nye konsesjonsvilkår. I forhold til krav 4 er Statkraft i utgangspunktet positiv til å benytte fysiske tiltak for å bedre forholdene til anadrom fisk i vassdraget. De viser imidlertid til at en helhetlig tiltakspakke er utarbeidet og godkjent av NVE. Denne planen gir føringer for hvilke tiltak som er aktuelle å

gjennomføre i vassdrag for å bedre forholdene for fiskebestandene. Statkraft mener derfor det vil være mest hensiktsmessig å videreføre og evaluere effekten av det arbeidet som allerede er planlagt og iverksatt. Øvrige habitattiltak hjemles i nye standardvilkår som vil bli innført.

Utenom kommentar til punkt fire foreslår regulanten at det ikke tas inn nye vilkår utover standardvilkårene og foreslår dermed ingen endringer i manøvreringsreglementet, eller innføring av minstevannsføring. Statkraft har heller ingen planer om oppgraderings- og utvidelsesprosjekter i tilknytning til Skjomenreguleringen på nåværende tidspunkt.

NVE har gitt ut veiledning og informasjonsark som oppsummerer essensen i en vilkårsrevisjon. Her heter det bl.a.: "*Hovedformålet med en vilkårsrevisjon vil være å bedre miljøforholdene i regulerte vassdrag.*" og videre: "*Manøvreringsreglementet er en del av konsesjonsvilkårene og kan dermed revideres.*" Dersom NVE fatter beslutning om å gjennomføre en vilkårsrevisjon (som det nå er gjort for Skjoma) blir konsesjonæren bedt om å utarbeide et revisjonsdokument. Kort oppsummert skal et revisjonsdokument *gi oversikt over kraftverksanlegg, reguleringer og overføringer, miljøtilstand i berørte vassdragsavsnitt og en vurdering av innkomne krav. Dokumentet skal også omtale eventuelle muligheter for opprustning og utvidelse av eksisterende vannkraftanlegg.*

Rådmannen kan ikke se at regulanten har gitt svar på de krav som ligger til kravdokumentet. Istedenfor har regulanten avvist alle krav uten en grundig redegjørelse. Rådmannen kan ikke se at dette er i tråd med de retningslinjer som følger av instruks gitt i NVE's veiledere. Rådmannen er derfor av den oppfatning av revisjonsprosessen nå er i et spor der man ikke innfrir de forventninger som ligger til en revisjonsprosess. Dersom Narvik kommune ikke kan få innvilget økonomisk hjelp for innkjøp til utarbeidelse av faglig vurdering av minstevannsføring (se avsnitt under), og regulanten enkelt kan avvise alle krav uten å legge frem en utredning, kan ikke rådmannen se at dette er en vilkårsrevisjon i ordets rette betydning. Vi ber derfor om at det blir innhentet eksterne vurderinger av kompetente fagmiljø der det blir vektlagt å se på ulike vannregimer for minstevannsføring slik at man dermed kan gjøre en beslutning basert på gode faglige utredninger.

I kravdokumentet som ble oversendt til NVE (krav til åpning av vilkårsrevisjon) er hovedessensen til kravene at Skjoma skal få et bedre vannregime (minstevannsføring) slik at vilkårene for laks og sjørret blir optimale. I dag er vannføringen vinterstid tidvis så lav at elva mister et stort antall gytegroper som går tapt. Dette skjer fordi vannstanden skrumper inn så mye at gytegroppene med lakseroggen blir tørrlagt. Gytegroppene fryser derfor til og eggene går tapt. Potensialet til den eksisterende gytebestanden til Skjoma får derfor ikke maksimal uttelling. For å finne et vannføringsregime som kan ivareta alle biologiske aspekt ved laks- og sjørretbestanden til Skjoma, slik at den nåværende bestanden kan bli en sunn bestand trengs det mer vann. Hvor mye vann som trengs må komme til uttalelse fra fagekspertene på dette området. Rådmannen er derfor bekymret vedrørende det mangelfulle høringsdokumentet som nå er sendt på høring. Rådmannen hadde forventet en faglig tilbakemelding fra regulanten der spesielt de ulike kravene som omhandler manøvreringsreglementet ble tatt opp til en skikkelig vurdering der ulike manøvreringsregimer ble presentert slik det er lagt opp til i veiledere og informasjonsark fra NVE.

Revisjon av konsesjonsvilkårene til et vassdrag er en omfattende prosess som krever spesiell fagkompetanse. I henhold til lovgivningen er det derfor åpning for at kravstiller kan be om økonomisk støtte fra regulanten for innkjøp av slik fagkompetanse dersom kravstiller ikke har dette. Narvik kommune har derfor bedt om støtte da kommunen ikke selv har rett kompetanse i administrasjonen. Kommunen har to ganger oversendt søknad for å få innvilget støtte: Første gang til regulanten og siste gang direkte til NVE. Kommunen hadde hjelp fra LVK (Lands sammenslutninga for vassdragskommunar) i forbindelse med brev til NVE. Begge brevene ble avslått.

Rådmannen oppfatter prosessen – som til nå har tatt 3,5 år – som langdryg og for komplisert og vi ber derfor NVE å se på prosedyrebeskrivelsen for om mulig å forenkle denne slik at tidsforbruket i en vilkårsrevisjon går ned. Rådmannen oppfordrer også NVE om å forenkle prosessen. Slik prosessen nå er lagt opp kreves det unødvendig mange runder før man har en endelig avgjørelse.

Revisjonsprosessen av Skjoma må også ses i sammenheng med vannforskriftsarbeidet. Narvik

kommune har allerede bedt om at Skjoma ikke kan karakteriseres som et 1.2 vassdrag: Bystyret vedtok 24. april 2014 at det skulle kreves prioritet 1.1 i første planperiode til vannforskriften (2015-2021) i motsetning til lavere prioritet (1.2) slik det fremstår i rapport utgitt av NVE og Miljødirektoratet september 2013. Skjoma hadde prioritet 1.1 da de regionale prioriteringene ble sendt over til NVE og Miljødirektoratet. Det ble deretter endret til et 1.2 vassdrag nasjonalt. Årsaken til dette er at man mente at energitapet ville bli veldig stort dersom man skulle innfri miljømålene. Men det ble samtidig presisert at dette var basert på sjablongverdier og derfor en antagelse av energitapet. I dag foreligger det gode forskningsarbeid som har resultert i "Håndboken for miljødesign i regulerte vassdrag". Denne ble lansert høsten 2013. Rådmannen oppfordrer NVE til be om en faglig gjennomgang av Skjomenvassdraget etter de retningslinjer som ligger i Håndbok for miljødesign i regulerte vassdrag. Man vil da få en gjennomgang av ulike minstevannsføringer og hva disse vil bety for miljømål i vassdraget. Først da vil man se hva det faktiske energitapet vil bli sett opp mot miljøforbedringer av vassdraget.

Innstilling.

Høringsuttalelsen til revisjonsdokument for Skjomenreguleringen fra Bystyret kommune blir oversendt Norges vassdrag- og energidirektorat slik den fremkommer i saksfremlegget .

Dokumentliste:

Vedlegg:

Krav om åpning av revisjon av Skjomenvassdraget, Narvik kommune
Vannkraftkonsesjoner som kan revideres innen 2022
Revisjonsak - Skjoma
Oversendelsesmail
200705725-15Svar på henvendelse vedrørende oppfølging av konsesjonsvilkår og manøvreringsreglement for Skjomenvassdragene.pdf
Oversendelsesmail
Krav om åpning av revisjon av Skjomenvassdraget, Narvik kommune.
Krav om åpning av revisjonssak og endring av reguleringsbestemmelsene og manøvreringsreglement for Statsreguleringen av Skjomenvassdragene
Krav om åpning av revisjon, Skjomavassdraget, Narvik kommune, Nordland
Dokumenter vedrørende revisjon Skjomenvassdraget
Naturvernforbundet
Oversendelsesmail - Revisjon Skjomenvassdraget
Innspill til rangeringen vannkraftkonsesjoner som kan revideres innen 2022.docx
Innspill regulerte vassdrag vannområde Ofoten, Skjomenvassdraget Rev ID 813.docx
201403450-2Oversendelse av krav om åpning av revisjon av Skjomenvassdraget - ber om kommentar med vedlegg.pdf
Oversendelse av krav om åpning av revisjon av Skjomenvassdraget - ber om kommentar. NVEs referanse: 201403450-2
Vedtak om revisjon av konsesjonsvilkår for Skjomenvassdraget i Nordland.
Vedtak om revisjon av konsesjonsvilkår for Skjomenvassdraget i Nordland. NVEs referanse: 201403450-4
Re: Drivteljing-rapport Skjoma 2015
image001.jpg
Søknad om økonomisk bistand i forbindelse med utgifter til juridisk og teknisk ekstern innkjøpt tjenester, i forbindelse med vedtak om revisjon av konsesjonsvilkår for Skjomenvassdragene i Narvik kommune, Nordland -
Svarbrev til søknad om økonomisk bistand til vilkårsrevisjon Skjomen.
Svarbrev til søknad om økonomisk bistand til vilkårsrevisjon Skjomen. Deres ref: 14/1258-11/MDK
Statsregulering av Skjomenvassdragene - varsel om tilleggsundersøkelse til pågående pålegg
Oversendelse av kopi av brev fra Miljødirektoratet

Statsregulering av Skjomenvassdragene - pålegg om tilleggsundersøkelser 2016 - 2018
Oversendelse av kopi av brev fra Miljødirektoratet
Oversending av revisjonsrapport IK-vassdrag, Skjomen statsregulering - Statkraft Energi AS, Narvik kommune.
Oversendelsesmail
Vedrørende godkjenning vannforvaltningsplanen, vedlegg 2 og 3
Statkraft Energi AS, tilsynsrapport fra inspeksjon 6. - 7.september 2016 ved Skjomenvassdragene
Oversendelsesmail
Vilkårsrevisjon for Skjomenvassdragene
Revisjon av vilkårene for Skjomenvassdragene, Narvik kommune. Høring av revisjonsdokument .
Oversendelsesmail
Uttalelse tilhøring av revisjonsdokument for Skjomenreguleringen i Narvik kommune
Oversendelsesmail
Høringsuttalelse til revisjon av vilkårene for reguleringen av Skjomenvassdraget i Narvik kommune
Oversendelsesmail
Vedtak om avslag av forhåndstilsagn om dekning av utgifter - revisjon av Skjomenreguleringen
Vedtak fra NVE er tilgjengelig i Altinn, mail.